

Toll- og avgiftsdirektoratet
Avdeling for toll, merverdiavgift og vareførsel

Saksbehandler: Silje Gjerp Solstad
t: 22 86 08 24 | f: 22 86 02 24

Vår dato: 01.08.11 | Deres dato:
Vår ref: 2010/29550 | Deres ref:
Ark. nr: 756.0 Albania

RUNDSKRIV TIL TOLLVESENET OG NÆRINGSLIVET
Vedr.: Iverksetting av Frihandelsavtalen EFTA-Albania

Utgitt på nett

Iverksetting av Frihandelsavtale

mellom

EFTA-landene
(Island, Liechtenstein, Norge, Sveits)

og

Albania

herunder
iverksetting av

Bilateral landbruksavtale
mellom

Norge og Albania

Per 1. august 2011

1. INNLEDNING	3
1.1 Generelt	3
1.2 Ikrafttredelse	3
1.3. Tolltariffen – preferansetollsatsler.....	4
1.4. GSP-systemet.....	4
1.5 Praktiske tiltak.....	4
2. NÆRMERE OM AVTALENES INNHOLD.....	4
2.1. Frihandelsavtalen EFTA-Albania	4
Av frihandelsavtalens ulike vedlegg og protokoller nevnes her:	5
Norsk erklæring.....	5
2.2 Den bilaterale handelsavtalen for landbruksvarer mellom Norge og Albania	5
2.3 Tollmyndighetenes forpliktelser	6
3. FRIHANDELSOMRÅDET - EFTA/Albania	6
4. NÆRMERE OM VAREOMFANGET	6
5. IMPORT/EKSPORTRESTRIKSJONER	7
6. TOLLPREFERANSE	7
6.1. Frihandelsavtalen.....	7
6.2 Den bilaterale landbruksavtalen	7
7. VILKÅR FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING	7
8. OPPRINNELSESREGLENE.....	7
8.1 Generelt.....	7
8.2 Opprinnelsesbevis.....	8

1. INNLEDNING

1.1 Generelt

Forhandlinger om inngåelse av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Albania har pågått gjennom to forhandlingsrunder fra mai til desember 2009. Frihandelsavtalen ble undertegnet under EFTAs ministermøte i Genève 17. desember 2009. Den etterfølgende tiden har vært brukt til oversettelser og nasjonale ratifiseringer.

EFTA-statene har opptrådt som en samlet gruppe i forhandlingene på basis av felles forhandlingsposisjoner det er blitt enighet om etter forutgående interne EFTA-møter.

På norsk side har forhandlingene vært ledet av Nærings- og handelsdepartementet. Landbruks- og matdepartementet har fremforhandlet den bilaterale avtalen mellom Norge og Albania om ubearbeidede landbruksvarer. Representanter fra Finansdepartementet, ved Toll- og avgiftsdirektoratet, har forhandlet frem bestemmelsene om toll- og opprinnelsesspørsmål. Nærings- og handelsdepartementet har med bistand fra Utenriksdepartementet fremforhandlet de horisontale og institusjonelle bestemmelsene i avtalen.

Hovedmålsettingen med frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Albania er å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene. Avtalen er et instrument for å støtte opp om den demokratiske og økonomiske utviklingen i Albania og regionen for øvrig. Forhandlingsresultatet innebærer at EFTA-statene har fått de samme handelsbetingelsene som EU.

Frihandelsavtalen omfatter handel med industrivarer, herunder fisk og andre marine produkter, bearbeidede landbruksvarer, handelsfasilitering, konkurransespørsmål og immaterielle rettigheter. Videre inneholder avtalen basisbestemmelser for investeringer, offentlige anskaffelser og tjenester. Det er også inngått egne avtaler mellom hver av EFTA-statene og Albania om handel med landbruksprodukter som inngår som del av frihandelsavtalen.

Avtalen gir Norge forbedret markedsadgang for industrivarer, landbruksvarer og fisk. Frihandelsavtalen innebærer også bedret markedsadgang for norsk eksport ved at Albania fjerner toll for industrivarer. I frihandelsavtalens fortalebestemmelser bekrefter partene blant annet sitt engasjement og respekt for miljøhensyn, grunnleggende menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og næringslivets samfunnsansvar.

Norges samhandel med Albania er begrenset og har ligget på et stabilt lavt nivå de senere år. Den totale verdien på samhandelen var i 2009 på 20 millioner NOK, mot 29 millioner NOK året før. Verdien på norsk eksport utgjorde 8 millioner NOK i 2009, og 21 millioner NOK i 2008. Blant de viktigste norske eksportartiklene er elektriske maskiner og plastikk. Fra Albania importerte Norge i hovedsak skotøy, klær og maskiner. Det er ventet at handelen vil øke som en følge av frihandelsavtalen.

En "Blandet komité" skal etableres og vil få ansvaret for å overvåke og videreutvikle avtalen. Det etableres også en "Underkomité" for opprinnelsesregler og handel med varer.

1.2 Ikrafttredelse

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Albania settes i verk med virkning fra 1. august 2011. Landbruksavtalen mellom Norge og Albania settes i verk fra samme dato.

Varer innført til Norge den 1. august 2011 og senere, som ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis kan dokumenteres å være opprinnelsesprodukter fra Albania, og som fyller de øvrige vilkår som er fastsatt i avtalene, kan innrømmes preferansetollbehandling fra ikrafttredelsestidspunktet. Preferansetollbehandlingen skal være i samsvar med de tollsatser som følger av de avtalte konsesjoner.

Avtalen iverksettes fra samme tidspunkt også for Island. Liechtenstein og Sveits har allerede iverksatt sin avtale med Albania fra 1. november 2010.

Preferansetollsatser for innførsel av varer med opprinnelse i Albania er lagt inn i tollvesenets elektroniske deklarasjonssystem – TVINN. På bakgrunn av denne frihandelsavtalen inngått

mellom EFTA-landene og Albania, samt den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Albania, er følgende landgruppe opprettet i TVINN: TAL.

På innførselsdeklarasjonen (Enhetsdokumentet) skal det i rubrikk 36 anmerkes "P".

1.3. Tolltariffen – preferansetollsats

De preferansetollsatsene som følger av de her inngåtte avtaler med Albania, er gyldig fra 1. juni 2011 i Tollvesenets ekspedisjonssystem – TVINN. Preferansetollsatsene for varer med opprinnelse i Albania inntas i den elektroniske utgaven av tolltariffen (nettversjonen) sammen med preferansetollsatsene for de øvrige avtaleland snarest mulig. Den trykte utgaven av tolltariffen vil bli oppdatert med virkning fra 1. januar 2012.

1.4. GSP-systemet

GSP- systemet er et viktig verktøy for å gi særfordeler til utviklingsland i verdenshandelen. Norge har implementert et omfattende system til fordel for utviklingslandene. Når en handelsavtale blir inngått mellom EFTA-statene og et land som nyter godt av GSP-systemet – slik som Albania, blir GSP-preferansene for landet avviklet ved handelsavtalens iverksetting. Det er norsk praksis at det gis en kort overgangstid på 3 måneder (hvor begge systemer virker parallelt) ut fra praktiske hensyn for varer som er underveis.

Dette innebærer at GSP-systemet med Albania opphører med virkning fra 1. august 2011, og at det i en overgangstid på 3 måneder vil kunne innføres opprinnelsesprodukter fra Albania, vedlagt et GSP-sertifikat Formular A inntil 1. november 2011. Etter dette tidspunkt skal kun frihandelsavtalens (og landbruksavtalens) bestemmelser gjelde.

1.5 Praktiske tiltak

Det vil ikke bli laget en egen håndbok beregnet på preferansesamhandelen mellom EFTA-statene og Albania, men en opprinnelsesveileder som tar for seg bruken av reglene i opprinnelsesprotokollen til denne avtalen og tilsvarende EFTA-avtaler finnes på www.toll.no.

Tollregionene kan bestille Stortingsproposisjon nr. 67S (2010-2011) ved henvendelse til Statens forvaltningstjeneste, den er ellers tilgjengelig her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/dok/regpubl/prop/2010-2011/prop-67-s-20102011.html?id=632525>

Iverksettingsrundskrivnet finnes på www.toll.no under Innførsel/ Frihandel.

Tollvesenet bes veilede norske eksportører, importører og speditører på beste måte, blant annet ved å henvise til tollvesenets nettsider og eventuelt ved henvisning til dette iverksettingsrundskrivnet. Avtalene blir offentlig kunngjort av Utenriksdepartementet etter vanlig prosedyre. Norske eksportører og andre næringsdrivende kan også bestille et enkeltteksempel av proposisjonen med vedlegg ved henvendelse til Akademika, avd. for offentlige publikasjoner (tlf. 22 18 81 00, faks 22 18 81 01 eller e-post offpubl@akademika.no), jf. også internett www.regjeringen.no. Tollvesenet kan på forespørsel gi norske eksportører opplysninger om blant annet avtalens vareomfang og hvilke opprinnelsesregler som gjelder for konkrete produkter beregnet på eksport fra Norge til Albania.

2. NÆRMERE OM AVTALENES INNHOLD

2.1. Frihandelsavtalen EFTA-Albania

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Albania vil være et bidrag til å støtte opp om den demokratiske og økonomiske utviklingen i landet og regionen for øvrig. Gjennom avtalen er Norge sikret gode betingelser for handelen med industrivarer inkludert fisk. Resultatet gir også muligheter for økt handel med landbruksvarer. For bearbejdede jordbruksprodukter har vi fått tilfredsstillende markedsadgang for de varer som er viktigst for EFTA.

Videre fikk EFTA gjennomslag for at partene ikke kan treffe anti-dumpingtiltak mot hverandre. Dette var et høyt prioritert og prinsipielt viktig spørsmål for Norge i forhandlingene.

Opprinnelsesreglene er tilnærmet identiske med reglene som finnes i andre frihandelsavtaler mellom europeiske parter. Bestemmelsene om handelsfasilitering gir partene viktige retningslinjer og forpliktelser overfor næringslivet hva gjelder informasjon og forutsigbarhet.

I tilknytning til frihandelsavtalen er det forhandlet frem separate bilaterale landbruksavtaler for ubearbeidede landbruksvarer mellom de enkelte EFTA-stater og Albania.

I avtalens fortale stadfester partene blant annet sine forpliktelser til prinsipper om demokrati, rettssikkerhet, rettsstatens prinsipper, menneskerettigheter og fundamentale rettigheter i samsvar med FN-pakten og FNs menneskerettighetserklæring, arbeidstakerrettigheter, herunder prinsippene i relevante ILO-konvensjoner, næringslivets samfunnsansvar, bærekraftig utvikling og anti-korrupsjon. Aktiv deltakelse i integrasjonsprosessen mellom Europa og middelhavsregionen fremheves også.

2.1.1 AV FRIHANDELSAVTALENS ULIKE VEDLEGG OG PROTOKOLLER NEVNES HER:

Vedlegg I lister de produktene fra kapitlene 25-97 i HS-nomenklaturen som er unntatt fra det generelle tollfritaket i artikkel 8.

Vedlegg II lister partenes forpliktelser når det gjelder handel med fisk og andre marine produkter.

Vedlegg III inneholder partenes forpliktelser når det gjelder handelsfasilitering.

Vedlegg IV inneholder mandat for komiteen for opprinnelsesregler, tollprosedyrer og handelsfasilitering.

Vedlegg V inneholder bestemmelser om beskyttelse av immaterielle rettigheter.

Protokoll A lister partenes forpliktelser når det gjelder handel med bearbeidede landbruksprodukter.

Protokoll B inneholder opprinnelsesregler og bestemmelser om administrativt samarbeid.

2.1.2 NORSK ERKLÆRING

Norge vil avgi en erklæring som presiserer bakgrunnen for at avtalens bestemmelse om investeringsbeskyttelse kun skal gjelde mellom Sveits, Island og Liechtenstein på den ene siden og Albania på den andre siden. Erklæringen understreker at grunnen til dette er at Norge på forhandlingstidspunktet ikke inngikk internasjonale avtaler om investeringsbeskyttelse.

2.2 Den bilaterale handelsavtalen for landbruksvarer mellom Norge og Albania

Handelen med ubearbeidede landbruksvarer er ikke regulert gjennom EFTA-samarbeidet. Det er derfor fremforhandlet bilaterale handelsavtaler mellom Albania og hver av EFTA-statene om handel med slike varer. Frihandelsavtalens artikkel 1.1 viser til at de bilaterale landbruksavtalene er en integrert del av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Albania. Frihandelsavtalen og den supplerende landbruksavtalen vil bli notifisert samtidig til WTO, for å tilfredsstille GATT-avtalens artikkel XXIV om at frihandelsavtalen skal omfatte den vesentlige delen av samhandelen.

Landbruksavtalen mellom Norge og Albania inneholder lister over tollkonsesjoner fra norsk og albansk side. I samsvar med bestemmelsene i den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Albania gjelder opprinnelsesreglene i frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Albania også for varene omfattet av den bilaterale landbruksavtalen. Avtalen inneholder en klausul som forplikter partene, innenfor deres respektive landbrukspolitik, til å søke og oppnå ytterligere tollreduksjoner for handelen med landbruksvarer.

Avtalen trer i kraft samtidig som frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Albania trer i kraft mellom Norge og Albania.

2.3 Tollmyndighetenes forpliktelser

Avtalepartenes tollmyndigheter har rett til å kontrollere at tollpreferanser kun blir innrømmet i samsvar med bestemmelsene i de to omtalte avtalene. De har også adgang til å kontrollere at andre tollmessige forhold blir overholdt.

Vareomfanget i de to avtalene fremkommer av dette rundskrivet.

Preferansetollbehandling ved innførsel til Norge kan bare innrømmes for varer med såkalt frihandelsstatus, det vil si at de er opprinnelsesprodukter som det foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for.

Ved eksport fra Norge av varer som er preferanseberettiget i henhold til denne frihandelsavtalen, skal tollvesenet i samsvar med fastlagte rutiner kontrollere opprinnelsesbevis. Tollvesenets kontroller kan foretas på eksporttidspunktet eller i etterhånd. Tollmyndighetene har rett til å kontrollere firmaenes regnskaper og alle forhold omkring produkter som det er utferdiget opprinnelsesdokumentasjon for under denne avtalen. Tollmyndighetene i avtalelandene skal gjensidig informere hverandre om blant annet resultater fra slike etterkontroller av opprinnelsesbevis foretatt etter anmodning av kompetente myndigheter i en annen avtalepart.

3. FRIHANDELSOMRÅDET - EFTA/ALBANIA

I følge avtalen omfatter frihandelsområdet alle EFTA-landenes territorier (Island, Liechtenstein, Norge og Sveits) og Albania.

Svalbards territorium er omfattet av avtalens geografiske virkeområde for så vidt gjelder bestemmelser relatert til handelen med varer.

Den bilaterale landbruksavtalen gjelder kun mellom Norge og Albania for innførsel av såkalte basislandbruksvarer til henholdsvis Norge og Albania.

4. NÆRMERE OM VAREOMFANGET

Frihandelsavtalen omfatter handel med industrivarer, bearbeidede landbruksprodukter samt fisk og andre marine produkter. Iht. artikkel 6 i frihandelsavtalen EFTA-Albania skal denne for så vidt gjelder handel med varer gjelde for:

a) Produkter som hører under kapitlene 25 til 97 i HS-nomenklaturen (tolltariffen), unntatt de varer som er oppført i Vedlegg I til avtalen.

Vedlegg I omfatter noen få varer under posisjonene 35.01, 35.02, 35.05, 38.09 og 38.23. Det er ikke alle varene under disse numrene som dekkes, nærmere informasjon finnes i vedlegget. Varene under disse posisjonene er unntatt fra avtalens vareomfang for import til de landene som er nevnt i egen kolonne i tabellen i vedlegg I.

b) Fisk og andre marine produkter som er oppført i Vedlegg II til avtalen.

Ved innførsel til Norge er det tollfrihet for de produkter som er oppført under artikkel 1 i Tabell 1, og som hører under kap. 2 pos.nr. 02.08 og kap. 3, pos.nr. 05.11, 15.04, 15.16, 16.03, 16.04, 16.05, 23.01, 23.09.

c) Bearbeidede landbruksprodukter som er omfattet av Protokoll A til avtalen.

Ved innførsel til Norge er vareomfanget de produkter som er oppført i Tabell 2 til protokoll A. I henhold til Artikkel 2 i protokollen skal EFTA-statene for produktene i tabell 1 tilstå Albania en tollreduksjon i henhold til varelistene som ikke er mindre gunstig enn den som tilstås Det Europeiske Fellesskap. Albania skal gi tollreduksjoner til EFTA-statene i henhold til tabell 1 i protokollen.

d) Landbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen

I henhold til den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Albania skal Albania innrømme tollpreferanse for de angitte landbruksprodukter med opprinnelse i Norge, og Norge skal

innrømme tollpreferanser for visse varer med opprinnelse i Albania. Disse produktene er oppført i vedlegg 1 og 2 til Landbruksavtalen.

5. IMPORT/EKSPORTRESTRIKSJONER

Artikkel 9 i avtalen fastslår at artikkel XI i GATT 1994 om kvantitative restriksjoner inkorporeres i avtalen.

6. TOLLPREFERANSE

6.1. Frihandelsavtalen

Ved eksport til Albania av industrivarer med opprinnelse i et EFTA-land, for eksempel Norge, skal Albania innrømme EFTA-statene tollfri innførsel fra det tidspunktet avtalen trer i kraft, jf. artikkel 8 i hovedavtalen. Der finnes enkelte unntak fra denne hovedregelen.

For bearbejdede landbruksprodukter vises til 1 til Protokoll A i denne avtalen.

For fisk og andre marine produkter vises det til avtalens Vedlegg II for nærmere informasjon om vareomfang og tollavvikling.

6.2 Den bilaterale landbruksavtalen

Ved eksport fra Norge skal Albania innrømme tollfrihet eller tollreduksjon i samsvar med de tollsatsene som er angitt i den bilaterale avtalen. Det forutsettes at det er norske "opprinnelsesprodukter" i henhold til opprinnelsesreglene.

7. VILKÅR FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING

Opprinnelsesreglene i Protokoll B til avtalen, samt bestemmelser i nasjonal lovgiving, fastlegger de vilkår som må være oppfylt for at produkter skal være berettiget til preferansetollbehandling i samhandelen mellom EFTA-statene og Albania.

Betingelsene for at et produkt skal være gjenstand for preferansetollbehandling ved innførsel til Norge, er i korte trekk følgende:

1. Krav om preferansetollbehandling må settes frem av importøren (deklaranten) ved tollbehandlingen av produktene.
2. Produktene må inngå i avtalens vareomfang.
3. Produktene må være fremstilt i frihandelsområdet i samsvar med opprinnelsesreglene i Protokoll B til avtalen.
4. Forsendelsesregelen fastsatt i Protokoll B må være overholdt.
5. Det må foreligge tilfredsstillende opprinnelsesbevis for produktene i form av en opprinnelseserklæring.

8. OPPRINNELSESREGLENE

8.1 Generelt

Opprinnelsesreglene er nedfelt i avtalens artikkel 7 og Protokoll B til avtalen. Reglene presiserer de krav til produksjon og bruk av innsatsmaterialer fra land utenfor frihandelsområdet, som må være oppfylt for at ferdigvaren skal oppnå status som frihandelsvare.

Bestemmelsene i protokoll B, samt bruk og kontroll av opprinnelsesdokumentasjon gjelder også for landbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen inngått mellom Norge og Albania.

Protokoll B regulerer også det administrative samarbeidet mellom avtalepartenes tollmyndigheter, herunder verifiseringer av opprinnelsesbevis.

Opprinnelsesreglene er delt inn i to hoveddeler – de materielle artikler og listen over spesielle bearbeidingsprosesser som kreves for angitte varer. Visse viktige definisjoner fremkommer av artikkel 1. En vare må enten være framstilt i sin helhet, eller det må være foretatt en viss grad av bearbeiding innenfor avtaleområdet, for at en vare skal anses å ha opprinnelsesstatus i henhold til avtalen, i et EFTA-land (for eksempel Norge) eller i Albania.

8.2 Opprinnelsesbevis

Krav om preferansetollbehandling skal i innførselslandet legitimeres ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis. Ved dette har eksportøren avgitt erklæring om at varene oppfyller vilkårene i opprinnelsesreglene. Et opprinnelsesbevis skal utferdiges i forbindelse med den fysiske utførelsen av varene, på det tidspunkt den reelle eksport har funnet sted eller er sikret. Et opprinnelsesbevis kan bare utferdiges til land som er part i avtalen, for produkter som er omfattet av avtalen og som er opprinnelsesprodukter.

Oslo, 31.juli 2011